

LAUSUNTO

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi (HE 54/2022 vp)

Suomen Lukiolaisten Liitto (SLL) kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu kunnioittavasti seuraavaa:

SLL suhtautuu hyvin kriittisesti esitykseen, jossa Suomeen opiskelutarkoituksessa saapuneita opiskelijoita ei katsottaisi oppivelvollisiksi ja siten heitä ei luettaisi maksuttomuuden piiriin. Kuten vaikutusten arvioinnissa todetaan, ehdotetuilla muutoksilla ei olisi merkittäviä valtiontaloudellisia vaikutuksia, mutta se lisäisi koulutuksen järjestäjän selvittelytyötä.

Koulutuspoliittisen selonteon mukaan väestörakenteen muutokset saadaan kompensoitua vain koulutus- ja työperäisen maahanmuuton kautta sekä maassa pysymisen käytänteitä joustavoittamalla. Kansainvälisille opiskelijoille koituvien kustannusten lisääminen on vahvasti ristiriidassa tämän tavoitteen kanssa, etenkin kun useat heistä saapuvat maahan jo valmiiksi suomenkielentaitoisina ja todennäköisyys maahan jäämiselle on suuri.

Kohtaaminen eri kulttuureista tulevien opiskelijoiden kanssa mahdollistaa kansainvälisen osaamisen kertymisen myös niille suomalaisille opiskelijoille, joilla ei ole esimerkiksi taloudellisia mahdollisuuksia vaihto-opintoihin. Kotikansainvälistymisestä on suurta hyötyä paitsi yksilön, myös koko yhteiskunnan avoimuuden ja joustavuuden kannalta. SLL katsoo, että Suomeen opiskelutarkoituksessa saapuneet opiskelijat tulisi vähintäänkin rinnastaa oppivelvollisiin opiskelijoihin ja taata heille samat oikeudet kuin suomalaisille opiskelijoille. Epäyhdenvertaisen kohtelun sijaan tulisi ennemmin painottaa selkeää viestintää hakijoille, opiskelijoille ja heidän vanhemmilleen siitä, mitkä ovat opiskelijan oikeudet ja velvollisuudet.

SLL:n mielestä lapsivaikutusten arvioinnissa olisi ollut syytä arvioida tarkemmin edellä mainitun muutosehdotuksen vaikutukset kyseessä olevien opiskelijoiden oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä heidän huoltajiensa oikeudelliseen asemaan koskien oppivelvollisuuteen liittyviä velvoitteita.

Yleisesti SLL pitää tärkeänä, että oppivelvollisuuden toimeenpanossa huomattuja epäkohtia korjataan ja pitää tässä lausunnossa mainitsemattomia esityksiä kannatettavina.

Helsingissä 5.5.2022

Emmiina Kuisma

Matti

Emmiina Kuisma
Varapuheenjohtaja

Matti Mannonen
Pääsihteeri

Lisätietoja:

koulutuspoliittinen asiantuntija Aliisa Toivanen, 050 395 5334, aliisa.toivanen@lukio.fi